РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА НЕВЕСИЊЕ
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
Број:04-30-49/26
Датум: 04.11.2026 године

А Н А Л И З А

о стању у области културе на подручју општине Невесиње

Невесиње, новембар 2026. године

1. УВОД

Култура је значајан сегмент друштвеног развоја општине Невесиње. Она доприноси очувању историјског и културног насљеђа, његовању традиције, образовању становништва и унапређењу квалитета културног и друштвеног живота. Посебан значај имају активности усмјерене на очување изворне народне пјесме, фолклора, гусларске традиције, књижевности, ликовног и музичког стваралаштва, као и на обиљежавање значајних историјских догађаја и јубилеја.

На подручју општине Невесиње његовањем културе и унапређењем ове области поред Општинске управе баве се званичне институције културе , чији је оснивач локална заједница или Влада Републике Српске.

Културне манифестације, које се реализују на овом подручју, могу се подијелити на устаљене и повремене, а програми на оне које стварају домаће институције и програми уговорени с трећим лицима ,правним и физичким.

Установе које доприносе за развој културе на подручју општине Невесиње су:

Центар за културу ,,Небојша Глоговац'' ; ЈУ Народна библиотека Невесиње ; ЈУ Основна музичка школа ,,Свети Роман Мелод'' ;ЈУ Центар за информисање и културу ,,Радио Невесиње'' као и секције које су основане у ОШ,,Ристо пророковић'' и С.Ш.Ц ,,Алекса Шантић'' и удружења грађана КУД „Невесиње“ и Етно групе „Симонида“ и“ Свети димитрије“ .

2. Центар за културу Небојша глоговац

Јавна установа Центар за културу „Небојша Глоговац“ има централну улогу у организацији и развоју културног живота општине Невесиње. Од оснивања 2022. године, Центар је мјесто одржавања позоришних представа, концерата, изложби, књижевних вечери, промоција публикација, програма за дјецу и других културних садржаја. Установа располаже великом салом и галеријским простором, што омогућава реализацију различитих врста програма.

Током 2025. године Центар је реализовао и угостио више значајних културних садржаја. Његова улога била је посебно изражена у програмима посвећеним историјском насљеђу, традицији и раду са младима.

Културни садржаји који се реализују на подручју наше општине, углавном су једнократних садржаја (вечери поезије, промоције, изложбе, представе, концерти и сл.), које реализују институције из области културе са учесницима из Невесиња или из других градова, као и вишедневне гдје је најзначајнија Невесињска олимпијада у трајању од петнаест дана с разним културним садржајима.

Међу значајнијим активностима у 2025 години издвајају се:

- **Међународни конкурс и изложба ћириличног рукописа и калиграфских радова „Ћирилица – темељ срца мог“**, организовани поводом Дана словенске писмености. Програм је био усмјерен на његовање ћирилице, српског језика и културног насљеђа, уз учешће лица различитих узраста.
- **Васкршњи фестивал српске народне и изворне пјесме „Кол´ко снаге хумска земља има**“ реализован заједничким снагама Музичке школе„Свети Роман Мелод“и Центра за културу „Небојша Глоговац“. Фестивал је привукао велики број посјетилаца и допринио јачању културног живота општине.

- **Изложба „Од Невесињске пушке до Солунског фронта“**, отворена у јулу 2025. године. Изложба је била посвећена историјским догађајима и личностима из периода устанка и каснијих ратних збивања. Посебан значај имала је у години обиљежавања 150 година од Невесињске пушке.
- **Дјечија позоришна представа „Царево ново одијело“**, изведена у августу у оквиру програма 150. Невесињске олимпијаде. Представом је обогаћена понуда културних садржаја намијењених дјеци.
- **27. такмичење младих гуслара Републике Српске**, одржано у августу у Дому културе „Небојша Глоговац“. Такмичење је допринијело очувању гусларске традиције и подстицању младих на његовање овог облика народног стваралаштва.
- **Хуманитарни концерт Удружења „Радости моја“**, одржан у августу. Програм је повезао културно дјеловање са хуманитарним радом.
- **Промоција књиге „Име и презиме“ Шћепана Алексића**, одржана у новембру у галеријском простору Центра. Програм је представљао допринос развоју књижевне дјелатности и промоцији писане ријечи.
- **Вече са Мином Лазаревић**, одржано у децембру, као и новогодишњи концерт ученика Основне музичке школе „Свети Роман Мелод“, реализован крајем године.

Наведени програми потврђују да Центар има значајну улогу у представљању различитих области умјетности, очувању традиције и обезбјеђивању доступности културних садржаја локалном становништву.

Центар за културу је и у 2025. години наставио сарадњу са културно - умјетничким друштвима на локалном и регионалном нивоу, аматерским организацијама, васпитно-образовним установама, Црквеном општином Невесиње, Епархијом ЗХиП, пружао подршку одржавању едукативних предавања из различитих друштвених области и био на располагању за све видове хуманитарних акција.

3. Народна библиотека Невесиње

Народна библиотека Невесиње има значајну улогу у образовању, подстицању читања, развоју читалачке културе и очувању писане баштине. ЈУ Народна библиотека Невесиње у 2025 години је у циљу промовисања књиге и развијања навике читања код дјеце и младих имала чак тринаест активности. Огранизоване су књижевне вечери, промоције и предавања које су обухватиле врло широк спектар тема чиме је покушано задовољити различите укусе и сфере интересовања, као и све узрасне категорије љубитеља писане ријечи. Најзначајније активности библиотеке односе се на набавку нових наслова, обнављање књижног фонда, рад са читаоцима, организацију промоција књига и књижевних сусрета, као и сарадњу са школама и другим установама културе. Библиотека организовањем и подршком књижевним програмима доприноси развоју читалачких навика и очувању језичког и књижевног насљеђа.

4. Основна музичка школа „Свети Роман Мелод“

Основна музичка школа „Свети Роман Мелод“ има значајну улогу у музичком образовању дјеце и младих и развоју њихових умјетничких способности. Кроз наставни процес, јавне наступе, концерте и учешће на такмичењима, школа доприноси развоју музичке културе и афирмацији младих талената. Током 2025. године ученици школе учествовали су у музичким програмима и

такмичењима. Посебно се издвајају резултати остварени на фестивалу „Акордеон арт плус 2025“ одржаном у Источном Сарајеву. Значајан културни догађај било је финално вече Васкршњег фестивала српске народне и изворне пјесме „Кол’ко снаге хумска земља има“, одржано 30. априла 2025. године у великој сали Центра за културу „Небојша Глоговац“. На фестивалу су наступила 23 финалиста из Невесиња, Гацка, Билеће, Требиња, Фоче и Љубиња. Такмичари су били распоређени у три узрасне категорије. Организатори фестивала били су Основна музичка школа „Свети Роман Мелод“ и Центар за културу „Небојша Глоговац“, уз подршку локалних заједница и других покровитеља. Фестивал има двоструки значај. Он подстиче музички развој младих и доприноси очувању народне и изворне пјесме. За даљи развој музичког образовања потребно је наставити подршку раду школе, учешћу ученика на такмичењима и фестивалима, организацији јавних концерата и сарадњи са другим образовним и културним установама.

5. Културно-умјетничка друштва, пјевачке и етно групе и школске секције

Културно-умјетничка друштва и пјевачке групе представљају значајан дио културног живота општине Невесиње. Њихов рад усмјерен је на очување народних обичаја, традиционалне пјесме и игре, фолклора, гусларске традиције и културног идентитета херцеговачког краја. Посебан значај има укључивање дјеце и младих у рад ових организација. На тај начин традиционално стваралаштво преноси се на нове генерације и обезбјеђује континуитет културне баштине. С.Ш.Ц ,,Алекса Шантић и О.Ш ,,Ристо Пророковић'' са својим ученицима и секцијама су учествовали у свим значајним културним догађајима који су од значаја за нашу општину.

6. ЈУ Центар за информисање и културу ,, Радио Невесиње ''

ЈУ Центар за информисање и културу,, Радио Невесиње ''је у протеклој години учествовао у организацији свих најважнијих културних догађаја, а давао је и подршку пројектима од интереса за локалну заједницу.

7. Закључак

На основу наведеног може се закључити да је у протеклом периоду забиљежен видљив напредак у области културе на подручју општине Невесиње. Број културних садржаја је у сталном порасту, а посебно је важно што се у њих активно укључују млади и грађани. Пожељно је да се у наредном периоду приступи изради Стратегије развоја културе општине Невесиње, као дугорочног плана који би дефинисао правце, приоритете и циљеви у овој области. Израдом стратегије омогућило би се систематско планирање културних активности, боља координација установа и ефикасније коришћење расположивих ресурса.

Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
Начелник одјељења
Жана Тешановић

_____